

LEP VRT

pomlad 2019

& naravna lekarna

**Strmina ni ovira
za visoke grede**

Cvetlice, ki blestijo v senci

VZGOJA DOMA
**Sadikam pripravite
idealne pogoje**

SADNI VRT

**Pokusite okusne
posebnosti**

10 vrtnin

Novosti, ki vas bodo navdušile

Okusne posebnosti za sadni vrt

Piše: Primož Brezovec

Foto: Schneider By

Z

a začetek vam polagamo na srce, da če nameravate zasajati nove rastline v sadnem vrtu, nikakor ne pozabite na sorte sadnih rastlin, ki so že dolgo zastopane v sadnem izboru in preizkušene. Obenem pa si privoščite tudi kaj novega in svežega, da bo sezona bolj pestra.

Aromatična mesečna jagoda

Jagoda je vsekakor kraljica sadnega vrta. Za sajenje na vrtove iščemo aromatične in rodne sorte mesečnih oziroma večkrat rodnih jagod. V domačem vrtu, visoki gredi ali večjih loncih zagotovo pridelamo najbolj okusne in zdrave plodove jagod, veliko pa odtehta skrben izbor najboljših sort. Tokrat izpostavljamo sorto mesečne jagode Toscana. Odlikujejo jo izjemna aroma, bogat pridelek in bujni rdeči cvetovi. Plodovi so srednje velikosti, vendar nas količina pridelka in prijetna aroma zagotovo prepričata.

Za sajenje jagod vselej izberemo kakovosten substrat in gnojila, ki vsebujejo tudi mikroelemente. Če jagode sadimo v korita, lonce ali sadilne vreče, vedno izberemo večje dimenzije. Tako bomo

levo

Sorto mesečne jagode Toscana odlikujejo odlična aroma, bogat pridelek in bujni temno rožnati do rdeči cvetovi.

desno

Gozdna jagoda sorte Tubby White ima koničaste plodove, ki so zelo sladki. So odlična popestritev sadnih solat in sladice.

Radovednost in želja po nečem novem nas spomladi zlahka prevzameta tudi v sadnem vrtu. Zato vam predstavljamo nenavaden izbor sort jagod, robid in kosmulje, za nameček pa še eno posebno rastlino, ki bo vidno popestrila vrt.

pridelali nekaj sladkih plodov na balkonu. Vendar se moramo pri gojenju jagod v koritih in posodah sprijazniti z manjšim pridelkom, zato jih, če imamo možnost, raje sadimo na skrbno pripravljene gredice. Ob sajenju v lonce in korita je priporočljivo dodati proizvode za večje zadrževanje vlage. Omenjena sorta bo s svojim cvetenjem popestrila vrt in gotovo pritegnila pozornost. Sorta je bila tudi nagrajena in je mednarodno uveljavljena.

Ledena gozdna jagoda

Novost in posebnost je sorta gozdne jagode, ki obrodi bele plodove. Pogovorno jo imenujemo kar ledena gozdna jagoda. Sorta gozdne jagode Tubby® White obrodi plodove bele barve. Plod je koničast in zelo sla-

dek. Te jagode so odlična popestritev sadnih solat in sladice. Še posebno izrazite so v kombinaciji s klasičnimi rdečimi jagodami. Plodove pobiramo poleti. Ledeno gozdno jagodo sadimo na sončno ali rahlo senčno lego. Razdalja sajenja v vrsti naj znaša od 20 do 25 centimetrov. Jagode ob sajenju pognojimo s kompostom in namenski gnojili za jagodičje. Jagode načeloma lahko sadimo tudi v večja korita.

Nenavadna bela robida

Sorto robide z belimi plodovi Polar Berry™ pogovorno imenujemo kar ledena robida. Posebnost je, ker je redka in nenavadna, predvsem zaradi plodov, ki so popolnoma bele barve. Sorta Polar Berry je letošnja nenavadna posebnost v svetu robid. Vesel sem, da jo končno lahko občudujemo

Foto: Volmary

Foto: Lubera

zgoraj

Robida sorte Polar Berry, ki ponuja presenetljivo bele plodove, zraste v višino do 1,8 metra. Najbolje jo je gojiti ob žičnati opori. Za podpiranje posameznih grmov lahko uporabimo tudi lesen kol.

tudi v slovenskih vrtarnijah. Plodovi ledene robide so srednje veliki, odlikuje pa jih resnično dober in sladek okus. Plodovi so odlični so za svežo uporabo, marmelade in razne sladice. Dozorevajo od julija do septembra. Ledena robida zraste v višino nekje med 1,5 in 1,8 metra. Sadike je najbolje gojiti ob žičnati opori. Za podpiranje posameznih grmov lahko uporabimo tudi lesen kol. Lahko pa uporabite večje smrekove sušice, na katere namestite pocinkane žice, ki zagotavljajo dobro oporo.

Odporna kosmulja

Kosmulja je po krivici nekoliko zastopljena sadna vrsta, ki si vsekakor zasluži svoje mesto v sadnem vrtu. Kosmulje so nižji ali srednje visoki grm velikosti od 0,5 do 1,5 metra. Poznamo sorte, ki se obraščajo s trni, in tudi sorte, ki so brez trnov. Po barvi jagod ločimo sorte z zelenorumenimi, rumenimi in rdečimi sortami. Tudi po okusu se sorte razlikujejo med seboj. Večinoma prevladuje sladkokiselkast okus. Na vsebnost sladkorjev vpliva lega zasaditve, kjer naj bo veliko sonca, in primeren čas obiranja. Kosmulje zorijo proti koncu junija. Sorte se ločijo tudi po odpornosti proti

zgoraj

Invicta je sorta kosmulje, ki je izjemno rodna in da do dvakrat več pridelka od drugih sort. Rodi od konca junija do sredine julija.

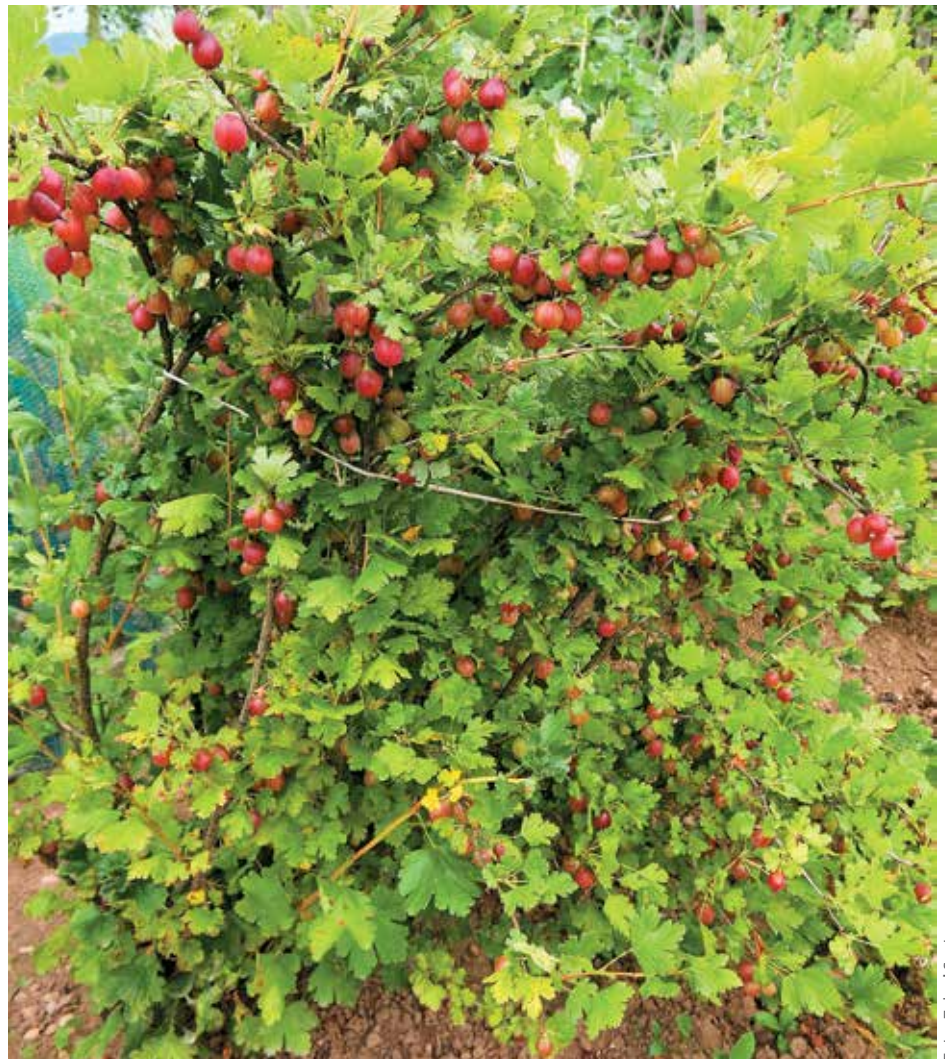

Foto: Zeleni Svet

Foto: Shutterstock

Foto: Shutterstock

kosmuljevi plesni in pokanju plodov. Za gojenje v vrtu priporočam sorto kosmulje Invicta, ki je odporna proti kosmuljevi plesni. Grm je nekoliko višje rasti, trnat in razvejen. Spada med zgodnje sorte z večjimi plodovi.

Kobulasta oljčica

Kobulasta oljčica (*Elaeagnus umbellata*) je redkeje zastopan večji grm z užitnimi plodovi, ki zorijo septembra in oktobra. Plodovi so sočni in kiselkasti, z manjšo vsebnostjo sladkorjev. Za svežo uporabo je treba počakati, da popolnoma dozori. Kobulasta

zgoraj

Kobulasta oljčica je manj znana, a nadvse zanimiva rastlina, ki je nezahtevna za vzgojo. Zreli plodovi se uporabljajo sveži, zamrznjeni, iz njih lahko pripravimo tudi marmelado.

oljača je uporabna za kuhanje marmelad in džemov. Plodovi vsebujejo koristne sestavine, kot so vitamini A, C in E, minerali in antioksidant likopen. Rastlina je nezahtevna tako glede zemlje kot podnebja, posadimo jo lahko tudi kot živo mejo ali vetrno pregrado. Uspeva na sončni legi, cveti v maju. Zaradi navzkrižne oprašitve pa vselej sadimo skupaj vsaj dve sorti. Tako pridelek ne bo izostal.

Zeleni svet
www.zelenisvet.com
*
Za nasvet pokličite:
Primož 031 848 038

levo

Kosmulje sadimo na sončno lego, v rahlo in za vodo prepustno zemljo. Za plodove kosmulje na splošno velja, da vsebujejo veliko silicija, ki je pomemben za trdnost in prožnost vezivnega tkiva, bogate so še z vitaminoma C in B1.

desno zgoraj

Spomladi razveseljuje z drobnimi cvetovi, septembra in oktobra pa s plodovi. Kobulasta oljčica se zelo dobro obnese tudi v živi meji. V višino zraste grm do tri metre.

desno

Plodovi kobulaste oljčice (na fotografiji je sorta *Pointilla amoroso*) morajo povsem dozoreti, preden jih zaužijemo sveže. Iz njih lahko tudi kuhamo marmelado.

Foto: Shutterstock

Foto: Lubera.co.uk